

RETTELSESBLAD 2 2018

Forsvarsministeriets arbejde med oversættelsen af militærmanualen gav anledning til vedtagelsen af en række ændringer i manualens kapitel 2, 3, 5, 6 og 14 (ændringer markeret med gul). Ændringerne er indført i den online danske og engelske version af militærmanualen, som kan findes på hhv. Forsvarets og Forsvarsministeriets hjemmesider.

Kapitel 2

Afsnit 3.2 om Internationaliserede væbnede konflikter

I 3.2 på bogens side 44, fremgår det, at en væbnet konflikt først internationaliseres, når en organiseret væbnet gruppe "optages som en de facto-enhed i den intervererende stats væbnede styrker [fodnote 14], i den forstand, som GK III kræver det med ordlyden 'som tilhører en af de stridende parter'." Der henvises i fodnote 14 til ICTY Tadic IT-94-1-A 1999 pr. 137.

På baggrund af en fortolkning af ICTY Tadic IT-94-1-A 1999 pr. 137, erstattes formuleringen "optages som en de facto-enhed" med "**kan betragtes** som en de facto-enhed".

Enhed: FKO-O-JURSEKKBH
Sagsbeh.: FKO-O-JUR05
Sagsnr.: 2018/016169
Dok.nr.: 2263636
Bilag: Ingen

Forsvarskommandoen
Holmens Kanal 9
1060 København K

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: 728 40665
E-mail: fko-o-jur05@mil.dk

Kapitel 3

Afsnit 3.9.1 om UNESCO-konventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv fra 1972

Afsnit 3.9.1 indeholder en forkert gengivelse af beskyttelsen i UNESCO-konventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv fra 1972, artikel 2.

Bogens side 75, andet og tredje tekstafsnit erstattes med: "**Kulturarv** er i konventionens forstand arkitektur, men også enkeltstående værker, fx malerier, skulpturer, elementer af arkæologisk karakter såsom inskriptioner eller udgravninger mv. og bygningsværker, der ud fra et historisk, kunstnerisk eller videnskabeligt synspunkt er af særlig universel værdi. **Naturarv** er fysiske eller biologiske formationer af særlig universel værdi fra et æstetisk eller videnskabeligt synspunkt. Det kan også være nærmere afgrænsede geologiske formationer eller naturområder, der udgør habitat for truede planter eller dyrearter, der fra en videnskabelig synsvinkel eller i forhold til bevaringsværdighed udgør en særlig universel værdi. Det kan desuden være naturområder eller klart afgrænsede naturarealer af særlig universel betydning, set ud fra et videnskabeligt, fredningsmæssigt eller naturskønhedssynspunkt."

Konventionen pålægger primært stater at identificere, beskytte og konservere kultur- og naturarv på eget territorium. Idet der er tale om verdensarv, påhviler beskyttelse og respekt imidlertid enhver stat. **Således forpligter konventionen stater til ikke med fortsæt at foretage handlinger, der direkte eller indirekte kan skade den identificerede kultur- og naturarv."**

Kapitel 5

Afsnit 1 om kombattantbegrebet

Afsnit 1 omformuleres for at undgå misforståelser omkring soldatens beføjelser.

Bogens side 152, andet tekstafsnit erstattes med: "Kombattantstatus, herunder status som krigsfange, findes ikke i den folkeretlige regulering af NIAC.

Medlemmer af eventuelle statslige konfliktparters væbnede styrker vil i sagens natur være omfattet af en autorisation fra tilhørsstaten til anvendelse af magt inden for rammerne af gældende ret, herunder humanitær folkeret, og kan derfor ikke retsforfølges for lovlige krigshandlinger.

Ikke-statslige aktører i form af individer, oprørsgrupper og andre organiserede væbnede grupper (OVG), der tager direkte del i fjendtlighederne betragtes som civile, der mister beskyttelsen mod direkte angreb så længe den direkte deltagelse pågår, og vil evt. kunne retsforfølges i konfliktstaten for forbrydelser mod statsmagten".

Kapitel 6

Tekstboks 6.1 om definitionen af civile

Tekstboks 6.1 omformuleres for ikke at skabe tvivl om de væbnede styrkers status i NIAC under den humanitære folkeret.

Bogens side 183, tekstboks 6.1 erstattes med: "I IAC er en civil enhver, der ikke er kombattant. [fodnote: TP I art. 50] I NIAC er enhver i princippet civil. Medlemmer af en stats væbnede styrker bærer dog en statslig autorisation til anvendelse af magt og vil være tillagt magtanvendelsesbeføjelser inden for rammerne af national og international ret og konkretiseret i et magtanvendelsesdirektiv for den enkelte NIAC.

Ved tvivl om, hvorvidt en person er civil, skal denne formodes civil. [fodnote: TP I art. 50, stk. 1] Civilbefolkningen består af alle personer, som er civile. [fodnote: TP I art. 50, stk. 2] Et civilt objekt er ethvert objekt, der ikke er et militært mål efter TP I art. 52 (2). + NIAC [fodnote: SRS regler 7 og 8]".

Eksempel 6.1 om folkeretlig forpligtelse til at søge at indgå konkrete aftaler

Eksempel 6.1 indeholder en forkert gengivelse af Fjerde Genevekonventions artikel 17.

Bogens side 184, eksempel 6.1 erstattes med: "Eksempel 6.1: Det følger af GK IV, at konfliktparterne har en pligt til at søge at opnå indbyrdes aftaler ned hinanden om at evakuere sårede, svagelige, ældre, børn og barselspatienter fra belejrede eller omringede områder. [fodnote 8: GK IV art. 17]".

Kapitel 14

Afsnit 6.2.3.2 om Indgriben over for pirateri - Havretskonventionens art. 105

Afsnittet indeholder en forkert gengivelse af Havretskonventionens artikel 105.

Side 603, 2. afsnit erstattes med: "Alle stater har universel jurisdiktion til at opbringe **piratskibe og skibe som pirater har bemægtiget sig og har kontrol over, samt anholde personer og beslaglægge ejendom om bord** [fodnote 181: Havretskonventionen art. 105]. Der foreligger dermed et særligt folkeretligt grundlag for stater til at udøve jurisdiktion ombord på piratskibe. Danmark har dog ikke implementeret denne regel i national lovgivning, og derfor er der ikke efter dansk ret universel jurisdiktion. Der er dansk straffemyndighed efter straffelovens almindelige regler herom ved overtrædelser af straffelovens § 183 a om kapring af bl.a. skibe (den såkaldte piratbestemmelse)."

Afsnit 4.7 om Maritim krigsførelse – andre fjendtlige handlinger (tiltag)

Der er foretaget en række ændringer i begrebsbrugen så at den bedre afspejler konventionstekst.

Bogens side 583-585 erstattes med: "Et handelsskibs reelle tilhørsforhold og dermed eventuelle fjendtlige status kan afgøres på baggrund af dets registrering, ejerskab, charter eller på anden vis. [SRM regel 117] **Den omstændighed, at et handelsskib sejler under fjendtligt flag, er tilstrækkelig til at statuere fjendtlig status.** [SRM regel 112] Det samme gør sig imidlertid ikke gældende, når der er tale om **handelsskibe**, der sejler under neutralt flag, da neutralt flag kun danner en formodning for **handelsskibets** nationalitet. [SRM regel 113] Det betyder, at dets neutrale status kan tilbagevises i tilfælde, hvor de konkrete omstændigheder tilsiger, at det reelle tilhørsforhold er et andet, end flaget vidner om.

Dette er eksempelvis tilfældet, hvor skibets indregistrering viser sig ikke at være i overensstemmelse med reglerne herfor, eller hvor indregistreringen er blevet overført til en neutral stat alene med henblik på at undgå følgerne af at være et fjendtligt fartøj.

14.7. Når der er begrundet mistanke om, at et **handelsskib**, der sejler under neutralt flag, reelt er fjendtligt, kan dets status fastslås ved at visitere og ransage det pågældende fartøj. [SRM regel 114]

Hvis omstændighederne ikke tillader visitation og ransagning på stedet, kan **handelsskibet** omdirigeres til en havn, hvor man på sikker vis kan verificere fartøjets status.[SRM regel 121]

Neutrale **handelsskibe**, der sejler i konvoj, er undtaget fra udøvelsen af retten til visitation og ransagning, hvis:

- de har kurs mod en neutral havn, og
- konvojen er under beskyttelse af et neutralt krigsskib af samme nationalitet eller et neutralt skib tilhørende en stat,
- krigsskibets flagstat garanterer, at pågældende handelsskib ikke sejler med kontrabande eller på anden vis udviser adfærd, der strider imod dets neutralitetsforpligtelser, og
- skibschefen på det neutrale krigsskib på forespørgsel forelægger alle oplysninger om handelsskibets karakter og last, som ellers ville kunne være tilvejebragt ved visitation og ransagning. [SMR regel 120]

Det følger af ovenstående regel, at neutrale stater har ret til at beskytte deres handelsskibe ved at forme multinationale konvojer, hvis bestemmelsens kumulative betingelser er opfyldt.

Såfremt der **efter gennemført visitation** og ransagning fortsat er grund til at antage, at der er tale om et fjendtligt **handelsskib**, kan det opbringes.

Neutrale handelsskibe kan udelukkende opbringes, hvis de som følge af deres adfærd har mistet deres beskyttelse mod angreb, eller hvis gennemførelse af visitation og ransagning viser, at de:

- Sejler med kontrabande.
- Transporterer individer tilhørende modstanderens væbnede styrker.
- Opererer direkte under modstanderens kontrol, ordrer, charter, ansættelse eller – retningslinjer.
- Foreviser irregulære eller forfalskede dokumenter, ikke er i besiddelse af nødvendige dokumenter, ødelægger eller skjuler dokumenter.
- Overtræder kontrolforanstaltninger fastsat i umiddelbar nærhed af flåde-operationer.
- Bryder eller forsøger at bryde en blokade.

“Last ombord på neutrale handelsskibe kan kun opbringes, hvis der er tale om kontrabande. **Kontrabande er defineret som varer, der er endeligt bestemt til modpartens territorium og som kan bidrage til modpartens militære kapacitet. [SRM regel 148] Parterne til konflikten skal offentliggøre lister over kontrabande, for at kunne gøre brug af retten til at opbringe neutrale fartøjer som følge af, at de sejler med kontrabande.**[SRM regel 147 og 149]

Som alternativ til visitation og ransagelse med henblik på opbringelse kan konfliktparter vælge at **omdirigere** det pågældende neutrale handelsskib, så fartøjets planlagte destination fravælges til fordel for en destination, som den opbringende part udpeger. [SMR regel 119] Denne form for omdirigering kan med fordel finde sted, hvor parten ikke har interesse i at opbringe pågældende fartøj, men blot ønsker at afskære **det** fra at færdes i bestemte områder.

Efter opbringelse af et fjendtligt eller neutralt **handelsskib** skal den opbringende stats domstole (prisedomstol) afgøre lovligheden af opbringelsen og dermed spørgsmålet om, hvorvidt ejendomsretten til det opbragte skib og last kan overføres til den opbringende stat. [SMR regel 138] Ejendomsretten til skib og last overgår først til den opbringende stat i det øjeblik, retten træffer beslutning herom.

Fjendtlige og neutrale handelsskibe, der konfiskeres med henblik på opbringelse, kan undtagelsesvis destrueres frem for at opbringes. Destruktion kan kun gennemføres, hvor omstændighederne ikke tillader at fartøjet opbringes, og såfremt:

- besætningen og eventuelle passagerer bringes i sikkerhed.
 - fartøjets dokumenter og papirer af relevans for opbringelsen sikres.
 - besætningens og eventuelle passagerers private ejendele reddes.
- [SMR regel 139 og 151]

Hvad destruktion af civil ejendom angår, kræves endvidere, at alle alternativer til destruktion er udtømt, og at destruktionen efterfølgende forelægges en domstol. [SMR regel 151]”